

ת"פ (ראשון לציון) 23496-09-21 - מדינת ישראל נ' מוחמד גרה

ת"פ (ראשון-לציון) 23496-09-21 - מדינת ישראל נ' מוחמד גרה שלום ראשון-לציון

ת"פ (ראשון-לציון) 23496-09-21

מדינת ישראל

נגד

מוחמד גרה (עציר)

בית משפט השלום בראשון-לציון

[10.06.2024]

כבוד השופט טל ענר

גזר דין

כתב האישום

1. הנאשם, יליד 1998, הורשע על פי הודאתו בעבירות גניבת רכב (בצוותא), לפי סעיף 413ב לחוק העונשין, תשל"ז-1977, קשירת קשר לפשע, לפי סעיף 499(א)(1) לחוק והסעת שוהה בלתי חוקי, לפי סעיף 12א(ג)(1) לחוק הכניסה לישראל, תשי"ב-1952.

2. ענייניו באירוע מיום 18.8.2021, מלפני כשנתיים (11.9.21), במסגרתו קשר הנאשם עם אחרים ששמו ווג'ד ויזן לגנוב רכב בישראל ולהובילו לשטחי האזור. במסגרת הקשר אספו הנאשם ווג'ד את יזן מפרצה בגדר הפרדה באמצעות רכב סיאט בו נהג הנאשם. בהמשך, גנבו השלושה רכב מסוג מזדה מהעיר פתח תקווה, יזן נהג ברכב הגנוב לעבר מחסום "תאנים", בעוד הנאשם ווג'ד מובילים את המזדה לכיוון המחסום באמצעות רכב הסיאט. ראיות וטיעונים לעונש

3. הנאשם הופנה לשירות המבחן והוגשו לתיק מספר תסקירים. בתסקיר מיום 27.3.23 צוין כי הנאשם רווק כבן 25, עובד בתחום השיווק הדיגיטלי וכן בתפקיד מינהלי במתנ"ס בכפרו. שירות המבחן ציין כי הודאת הנאשם במיוחס לו חלקית, והוא נוטה לצמצם ולטשטש את חלקו ו"להשליך את ביצוע העבירה על גורמים חיצוניים". שירות המבחן העריך שההליך המשפטי עצמו הרתיע את הנאשם, וכי "פחת הסיכון להישנות התנהגות עוברת חוק", אך נמנע מהמלצה טיפולית.

4. הנאשם הופנה לשירות המבחן פעם נוספת, לאחר שהתברר שהאבחון הראשוני נעשה על בסיס מסד עובדתי שגוי, קרי על כתב האישום המקורי שכלל אירוע עברייני נוסף, והנאשם כלל הורשע בו. גם לאחר שהועמד שירות המבחן על המסד העובדתי הנכון, עמדתו של הנאשם לגבי העבירות בהן הורשע נותרה מסויגת והוא קיבל "אחריות חלקית" בלבד. עם זאת, הנאשם הביע ראשית מוטיבציה להשתלב בהליך טיפולי ולכן הומלץ על ניסיון טיפולי.

5. לאחר דחיות נוספות לבקשת שירות המבחן (בשל עיכוב בשילוב הנאשם בטיפול שנבע מקשיים אובייקטיביים), הוגש התסקיר האחרון בתיק, מיום 14.4.2024. בתסקיר דווח שהנאשם שולב בקבוצה טיפולית ייעודית לנאשמים צעירים החל מחודש דצמבר 2023, אך התקשה בהגעה רציפה ובזמן למפגשים, וחדל לחלוטין להשתתף בהם בפברואר השנה. ניסיונות לחדש עמו את הקשר והזמנות נוספות לשירות המבחן לא נענו. שירות המבחן סיכם, לאור ניתוק הקשר עם הנאשם ובאין הליך טיפולי מתאים, כי קיים סיכון להישנות עבירות וכי "קיים צורך בענישה בעלת גבולות ברורים". הומלץ על הטלת עונש מאסר שניתן לרצות בעבודות שירות.
6. המאשימה עמדה בטיעונה לעונש על חומרת העבירות ועל הערכים המוגנים בהם פגע הנאשם, בראשם הפגיעה בקניין. בהתבסס על חומרת העבירות, התחכום הגלום בהן, וביצוע העבירות בצוותא תוך התארגנות, ותוך הסעת תושב האזור למטרה עבריינית, עתרה המאשימה לגזור על הנאשם 14 חודשי מאסר, לצד רכיבי ענישה נלווים.
7. ב"כ הנאשם עמד על נסיבותיו האישיות של הנאשם, גילו הצעיר ועברו הנקי, וטען שחלקו באירוע היה משני. הסניגור הפנה המלצת התסקיר וטען כי יש לשים את הדגש על שיקולי שיקומו של הנאשם. הסניגור הסביר כי ניתוק הקשר עם שירות המבחן נבע מהחמרה במצב הרפואי של אמו.
8. אביו של הנאשם סיפר על הקשיים עימם מתמודדת המשפחה, לרבות מחלת אם המשפחה, על אופיו הנורמטיבי של הנאשם ועל כך שהנאשם עלה על דרך הישר במישור התעסוקתי.
9. הנאשם הביע צער וחרטה וביקש שבית המשפט יתחשב בו.
10. להשלמת התמונה העובדתית, יצוין כי ווג'ד נדון במסגרת ת"פ 23505-09-21 על שלושה אירועי גניבת רכב אחרים, אך שבוצעו יחד עם יזן ובאותה שיטה. נגזרו על ווג'ד 24 חודשי מאסר, וערכאת הערעור הפחיתה עונש זה ל-20 חודשי מאסר (עפ"ג 64246-02-24, פסק דין מיום 20.5.2024). עוד הופנית לעניינו של נאשם בשם עבד אלג'אבר שרקיה (להלן: עניין שרקיה), שביצע עבירות דומות במסגרת אותה פרשה, במתווה עובדתית זהה, ויחד עם אותם שותפים (וג'ד ויזן). על נאשם זה נגזרו, לאחר ערעור, 9 חודשי עבודות שירות (ע"פ (מחוזי חיפה) 20494-05-23, פסק דין מיום 31.5.2023).
- דין והכרעה
11. עבירת גניבת הרכב הפכה ברבות השנים לשכיחה ביותר, והוכרה זה מכבר בפסיקה כמכת מדינה (ראו לדוגמא רע"פ 1123/18 אשרף דבארי נ' מדינת ישראל (14.03.2018)). מדובר בעבירה הפוגעת בקניינו של קורבן העבירה, גורמת לו לטרחה רבה ואף פוגעת בתחושת הפרטיות והביטחון האישי. זאת, לצד הפגיעה בציבור הרחב בשל השפעת התופעה על פרמיות הביטוח.

12. כפי שציין בית המשפט העליון: "פעמים רבות עמד בית משפט זה על חומרתה של עבירת גניבת הרכב, בה הורשע המבקש, הגורמת נזק מידי לבעל הרכב וכן נזק כלכלי רחב לציבור, ובהתאם על הצורך לנקוט בענישה מחמירה במקרים אלו" (רע"פ 9269/17 אבו עישה נ' מדינת ישראל, פסקה 10. (15.1.2018)).
13. בענייננו, נסיבות ביצוע העבירה מצביעות על כך שהפגיעה בערכים המוגנים הייתה ממשית, בשל העובדה שעבירת הרכוש בוצעה תוך התארגנות, שיתוף פעולה של שלושה וככל הנראה לאחר תכנון מוקדם. איני מוצא סיבה לקבוע שחלקו של הנאשם נופל מהותית מחלקם של שותפיו, הואיל והמסכת העובדתית בוצעה כולה בצוותא, אך יצוין כי יזן הוא זה ששבר את חלון המזדה, הניע אותה ונהג בה.
14. מעורבותו של הנאשם לא היתה אגבית או מקרית, והוא נטל חלק גם בנסיעה לגדר ההפרדה, איסוף יזן משם והסעתו בשטח ישראל, והן בנוכחות בזירת הגניבה גופא, ובעזיבתה כרכב מוביל באופן שאמור להקל על השלמת התוכנית העבריינית. כל זאת במשך זמן ארוך, ממניע כספי, כשבכל שלב יכול היה הנאשם לחדול ממעשיו, אך בחר להתמיד בהם.
15. הענישה המקובלת על אישום יחיד של גניבת רכב מגוונת ומשתנה בהתאם לנסיבות המיוחדות של כל מקרה ומקרה, אך הקו המרכזי בפסיקה נוטה להחמרה ולקביעת מתחמי ענישה הכוללים מאסר בפועל גם ברף התחתון שלהם (ר', מבין פסקי דין רבים, ע"פ 7163/13 כסוואני נ' מדינת ישראל (3.8.2014); רע"פ 7890/10 מילטאת נ' מדינת ישראל (1.11.2020); רע"פ 9269/17 אבו עישה נ' מדינת ישראל (5.1.2018); רע"פ 2054/18 רביעה נ' מדינת ישראל (12.3.2018); רע"פ דבארי נ' מדינת ישראל (14.3.2018); רע"פ 1108/15 שעאבנה נ' מדינת ישראל (24.2.2015)).
16. בחנתי, לצורך עיצוב המתחם גם את גזר דינו של ווג'ד ואת גזר הדין של שרקיה. ענין שרקיה אמנם דומה מאוד לענייננו, וניתן להיעזר במתחם הענישה שנקבע בו, אך אין לגזור ישירות מהתוצאה העונשית הסופית שם לעיצוב המתחם. זאת, מפני שבענייניו של שרקיה שיקולי השיקום היו דומיננטיים יותר, והתבססו על המלצות מובהקות של שירות המבחן, עד כדי המלצה להימנע מהרשעה.
17. לאור האמור עד כה מצאתי כי מתחם העונש ההולם בענייננו נע בין 10 ל-24 חודשי מאסר בפועל.
18. בבואי לגזור את דינו של הנאשם שקלתי את השיקולים הבאים:
19. ראשית, מדובר בנאשם צעיר אשר בעת ביצוע העבירה היה כבן 23. הדין מחייב התייחסות ייחודית לנאשמים צעירים. אמנם הפסיקה קובעת כי שיקולי הענישה בנוגע לאוכלוסייה זו אינם זהים לשיקולי ענישתם של קטינים, אך גילם הצעיר מצדיק גישה עונשית מותאמת והדבר בא לידי ביטוי בסעיפים 40ט(6) ו-40יא(1) לחוק העונשין.
20. שנית, מדובר בנאשם נעדר עבר פלילי, וגם בשנים שחלפו מאז ביצוע העבירות לא נכשל בביצוע עבירות נוספות.
21. שלישית, תסקירי שירות המבחן מצביעים על כך שהנאשם הצליח לייצב אורח חיים נורמטיבי במישור התעסוקתי. עם זאת, הנאשם לא השכיל לקבל אחריות מלאה על מעשיו, לא ניצל את ההזדמנות שניתנה לו כשנשר מן ההשתתפות בקבוצה הטיפולית וניתק קשר עם שירות המבחן. על כן, מקובלת עלי התרשמות שירות המבחן שקיים סיכון שהנאשם יחזור על מעשיו, ומנגד לא ברור, על בסיס האמור בתסקירים, מדוע המליץ שירות המבחן להטיל עונש לריצוי בעבודות שירות (המלצה שממילא בית המשפט אינו כבול בה).
22. רביעית, אזקוף לזכות הנאשם את הודאתו בפניי ואת דברו האחרון שכלל הבעת חרטה ובושה מהן התרשמתי כאותנטיות. בנוסף שקלתי את העובדה שהנאשם היה נתון בתנאים מגבילים במשך תקופה ממושכת.
23. מסקנתי המצטברת מכלל האמור לעיל שיש לגזור את העונש ברף התחתון של המתחם. סיכום
24. לאור האמור לעיל אני דן את הנאשם לעונשים הבאים:
- א. 10 חודשי מאסר בפועל בניכוי ימי מעצרו. הנאשם יתייצב לריצוי עונשו ביום 9.7.24 בשעה 10:00 בבית המעצר "ניצן", או במקום אחר עליו יורה קצין המיון של שב"ס אם יפנה הנאשם למיון מוקדם למאסר.
- ב. 6 חודשי מאסר על תנאי שלא יעבור עבירת רכוש מסוג פשע לתקופה 3 שנים מיום שחרורו ממאסר.
- ג. 3 חודשי מאסר על תנאי שלא יעבור עבירת רכוש מסוג עוון לתקופה של 3 שנים מהיום.
- ד. 10,000 ₪ קנס או חודשיים מאסר תמורתו. הקנס ישולם ב-5 תשלומים שווים החל מיום 1.9.2024. אי-תשלום במועד של אחד התשלומים יגרום להעמדת הקנס במלואו לפירעון מיידי. צו כללי למוצגים.
- זכות ערעור תוך 45 ימים.
- ניתן היום, ד' סיוון תשפ"ד, 10 יוני 2024, במעמד הצדדים.